

INSTRUKCJA OBSŁUGI

ROXTA
machinery

Wiertarka stołowa RPTB-16/2

SPIS TREŚCI

1) Zawartość opakowania	12) Smarowanie maszyny
2) Wprowadzenie	13) Instalacja elektryczna i sterowanie
3) Cel zastosowania	14) Konserwacja
4) Dane techniczne	15) Wykaz części
5) Poziom hałasu	16) Akcesoria i dodatki
6) Tabliczki bezpieczeństwa	17) Demontaż i likwidacja
7) Konstrukcja maszyny	18) Rysunki złożeniowe
8) Opis maszyny	19) Ogólne przepisy bezpieczeństwa
9) Transport i montaż	20) Warunki gwarancji
10) Obsługa i instalacja maszyny	21) Wzór gwarancji
11) Napęd wiertarki	

1. Zawartość opakowania

Stołowa wiertarka jest dostarczana, w stanie częściowo zdemontowanym, w kartonowym pudle z następującym wyposażeniem:

- 1) Osłona bhp wrzeciona
- 2) 3 x tyczki posuwu wrzeciona
- 3) Korbka uchwytu wiertarskiego
- 4) 2 x pasek klinowy
- 5) 2 imbusowe klucze 3 mm, 4 mm
- 6) Korbka podnoszenia stołu
- 7) korbka aretacyjna stołu
- 8) 4 x śruba podstawy M8
- 9) Trzpień uchwytu wiertarskiego MkII/B16
- 10) Instrukcja obsługi i karta gwarancyjna

2. Wprowadzenie

Szanowny Kliencie, dziękujemy za zakupienie wiertarki RPTB-16/2 od firmy PROMA. Urządzenie to jest wyposażone w system zabezpieczeń, zapewniających bezpieczeństwo obsługi jak również chroniących maszynę podczas jej normalnego użytkowania technologicznego. Zabezpieczenia te nie mogą jednak zapewnić w wielu aspektach całkowitego bezpieczeństwa i dlatego wymaga się, aby obsługujący zanim rozpocznie użytkowanie, przeczytał uważnie niniejszą instrukcję i zrozumiał ją. Pozwoli to zapobiec powstawaniu błędów popełnianych zarówno przy instalacji maszyny, jak i podczas jej eksploatacji.

Nie należy więc uruchamiać maszyny przed zapoznaniem się ze wszystkimi punktami instrukcji, zrozumieniem każdej funkcji i sposobu użytkowania maszyny.

Instrukcja jest częścią maszyny, dlatego należy dbać o jej zachowanie i przekazać ją następnemu właścicielowi, w przypadku jej sprzedaży.

Należy szczególnie dbać o naklejone instrukcje ostrzegawcze, w które wyposażona jest maszyna. Naklejek tych nie należy niszczyć ani odklejać.

3. Cel zastosowania

Maszyna tej klasy wyróżnia się wieloma niestandardowymi funkcjami i możliwościami, które zapewniają jej wysoką wartość użytkową. Jest przeznaczona do wiercenia, pogłębiania i rozwiercania. Odpowiednie zastosowanie wiertarka można znaleźć w warsztatach ślusarskich, warsztatach naprawczych, stolarniach, magazynach, ale także w warsztatach domowych, itp.

4. Dane techniczne

Moc silnika	400 W
Napięcie	1N/ PE AC/230V 50Hz
Ochrona silnika	IP45
Stożek wrzeciona	B16
Posuw wrzeciona	60 mm
Wysięg wrzeciona	127 mm
Max. odległość wrzeciona od stołu	420 mm
Max. odległość wrzeciona od podstawy	540 mm
Obroty wrzeciona	230 - 2470 obr./min
Rozmiar stołu	198 x 198 mm
Max. średnica wiercenia	16 mm
Waga netto	30 kg

5. Poziom hałasu

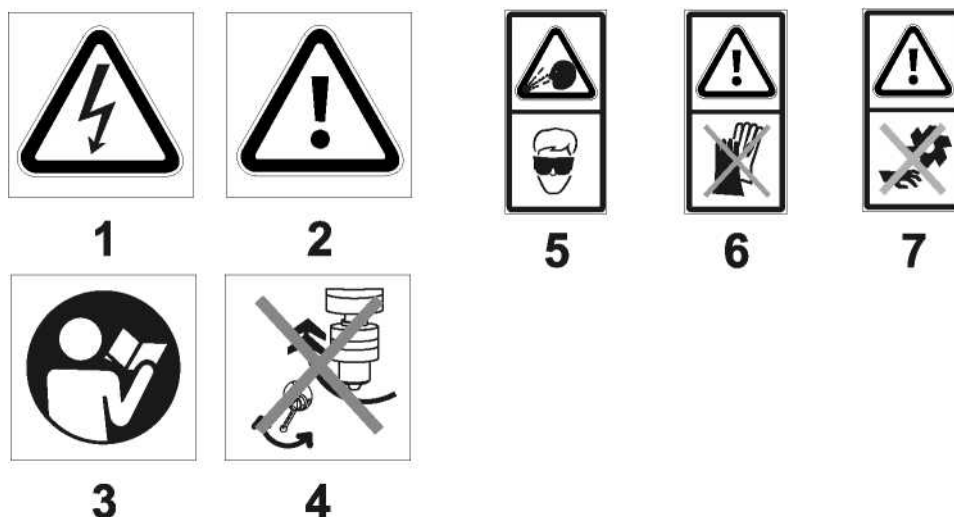
Wiertarka kolumnowa typ RPTB-16

Deklarowana, uśredniona w czasie, emisja ciśnienia akustycznego A na stanowisku pracy
wynosi **$L_{pA} = 76,9 \text{ dB (A)}$**
(wg normy ČSN EN ISO 11202 – tryb pracy bez obciążenia).

Deklarowany poziom mocy akustycznej A
 $L_{WA} = 89,1 \text{ dB (A)}$
(wg normy ČSN EN ISO 3746 – tryb pracy bez obciążenia).

6. Tabliczki bezpieczeństwa

Na wiertarce są umieszczone tabliczki informacyjne i ostrzegające przed różnymi niebezpieczeństwami.

- 1) **OSTRZEŻENIE!** Niebezpieczeństwo porażenia prądem elektrycznym przy zdjętej osłonie. (tabliczka jest umieszczona na skrzynce elektrycznej)
- 2) **OSTRZEŻENIE!** Przy zdjętej osłonie – niebezpieczeństwo mechanicznego urazu. tabliczka jest umieszczona w pobliżu wrzeciona
- 3) **Uwaga!** Przed rozpoczęciem pracy należy przeczytać instrukcję obsługi. tabliczka jest umieszczona na pokrywie wiertarki
- 4) **Uwaga!** Nie wolno zmieniać obrotów podczas pracy wiertarki. tabliczka jest umieszczona na pokrywie wiertarki
- 5) **Uwaga!** Podczas pracy na maszynie należy używać okularów ochronnych. tabliczka jest umieszczona na pokrywie wiertarki
- 6) **Uwaga!** Do pracy na maszynie nie wolno używać rękawic roboczych. tabliczka jest umieszczona na pokrywie wiertarki
- 7) **Uwaga!** Niebezpieczeństwo urazu kończyn górnych. tabliczka jest umieszczona na pokrywie wiertarki

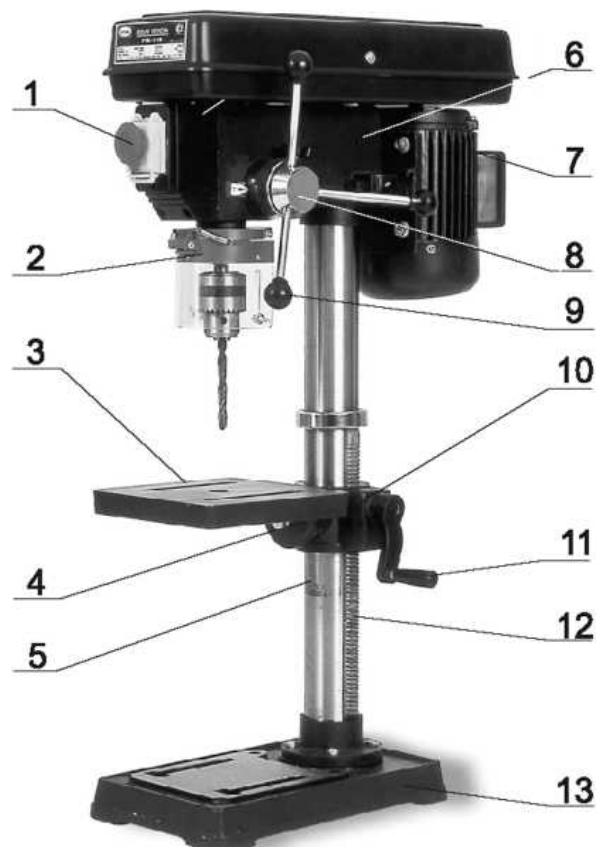
7. Konstrukcja maszyny

Wiertarka kolumnowa jest skonstruowana do wiercenia, pogłębiania i rozwiercania otworów w różnych materiałach. Wrzeciono jest zamontowane w łożysku kulkowym i wyposażone w stożek Mk II, do którego można włożyć uchwyt wiertarski lub bezpośrednio narzędzie.

Stół roboczy można obracać o 360 ° i nachylać pod kątem $\pm 45^\circ$ od poziomu, co pozwala wywiercić otwory pod różnymi kątami.

8. Opis maszyny

- 1) Wyłącznik elektryczny
- 2) Wrzeciono z osłoną bhp
- 3) Stół roboczy
- 4) Aretacja obrotu stołu
- 5) Kolumna wiertarki
- 6) Śruba regulacji naprężenia paska klinowego
- 7) Silnik
- 8) Piasta dźwigni posuwu wrzeciona
- 9) Tyczka posuwu wrzeciona
- 10) Obejmka zaciskowa stołu
- 11) korbka regulacji wysokości stołu
- 12) listwa zębata kolumny
- 13) podstawa wiertarki

9. Transport i montaż

Wiertarka jest przewożona w tekturowym pudełku, wyłożonym polistyrenem. Wszystkie wrażliwe powierzchnie metalowe są pokryte środkiem konserwującym, który należy usunąć przed przystąpieniem do pracy z maszyną. Aby usunąć ten środek konserwujący, najczęściej jest używana benzyna techniczna lub inne środki odtłuszczania. Nie należy używać rozcieńczalnika NITRO, który negatywnie wpływa na powierzchnie malowane. Po oczyszczeniu należy użyć normalnego oleju konserwacyjnego i nałożyć go na wszystkie powierzchnie wrażliwe, takie jak np. wrzeciono.

Montaż jest rozumiany jako osadzenie kolumny wiertarki w podstawie, zamocowanie blatu stołu i głowicy wiertarki na kolumnie.

10. Instalacja maszyny

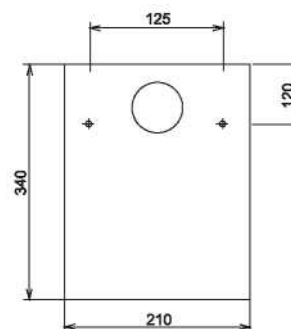
Rozstaw otworów w podstawie

Uwaga!

Podczas przemieszczania maszyny i podczas transportu konieczne jest zachowanie maksymalnej ostrożności.

Należy zapewnić bezpieczne ustawienie maszyny i przymocowanie do podłoża (wytrzymała powierzchnia z materiału odpowiedniego dla obciążenia maszyną). Nieprzestrzeganie tego warunku może spowodować przypadkowe przemieszczenie urządzenia (części maszyny) i jej uszkodzenie.

11. Napęd wiertarki

Wrzeciono wiertarki napędzane jest poprzez pasek klinowy jednofazowym silnikiem asynchronicznym. Obróty wrzeciona można zmieniać poprzez zmianę położenia paska klinowego na kole pasowym.

Zmiana obrotów

Za pomocą pasków klinowych można zmienić prędkość obrotową wrzeciona. Odkręcić nakrętkę zabezpieczającą i podnieść osłonę koła pasowego. Przełożyć pasy klinowe do żądanej pozycji zgodnie z tabelą obrotów (str. 7). Używając przesuwne i blokujące silnik wkrętu naprężyć pasek na ugięcie około 1 cm. Prawidłowe naprężenie pasków klinowych wydłuża ich żywotność.

- 1) osłona pasków klinowych
- 2) pasek klinowy
- 3) koła pasowe

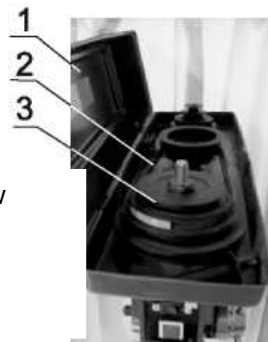

Tabela obrotów

A-4	2 470	B-3	1 160	B-1	460
B-4	1 790	A-2	1 030	D-2	370
A-3	1 600	D-3	580	C-1	330
C-4	1 280	C-2	530	D-1	230

Tabela zalecanych obrotów w zależności od średnicy i materiału

ocel konstrukcyjna	litina, brąz	aluminium, mosaz	drewo	drewo
Ømm otaczki	Ømm otaczki	Ømm otaczki	Ømm otaczki	Ømm otaczki
2,4 3500	2,4 3000	5,6 3500	10 3500	5 3500
4 2000	4 1800	7 1800	14 2900	6 1900
6 1100	6 1000	10 1100	18 2000	8 1100
8 850	8 740	14 700	22 1100	13 700
12 550	12 450	18 400	28 600	16 430
18 340	18 270	24 280	34 380	21 280
22 260	22 210	32 200	40 230	26 190
32 150	32 140	40 120	52 140	35 140

ruba

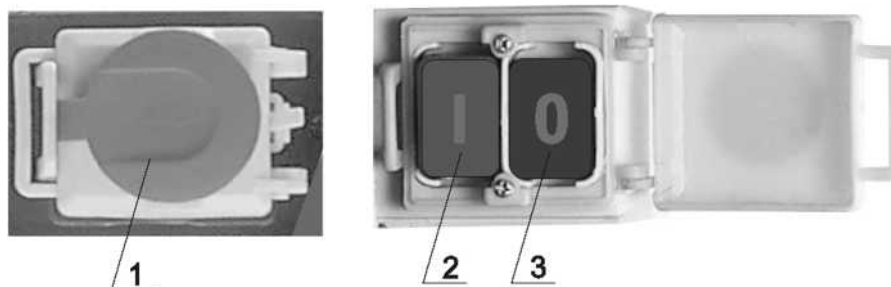

Wyłącznik napędu wiertarki

Wyłącznik znajduje się na przedniej stronie korpusu wiertarki.

Wiertarkę uruchamia się przez naciśnięcie zielonego przycisku „1”, a wyłącza się przez naciśnięcie czerwonego przycisku „0”. (patrz rysunek)

Dla zwiększenia bezpieczeństwa stosowany jest zamykany wyłącznik jako przycisk „stop” z blokadą. Przycisku „**Stop**” używa się jako przycisku awaryjnego zatrzymania maszyny „3”.

- 1) zielony przycisk „1” (uruchomienie)
- 2) czerwony przycisk „0” (zatrzymanie)
- 3) przycisk „**STOP**” (przycisk awaryjnego zatrzymania maszyny)

Wymiana narzędzia

Instalacja narzędzia

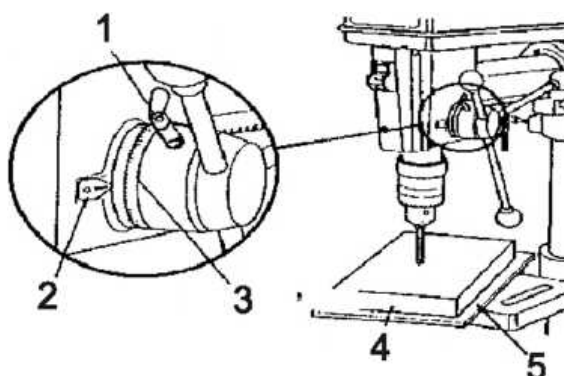
1. odłączyć wiertarkę od sieci elektrycznej
2. odsłonić osłonę ochronną bhp
3. oczyścić gniazdo wrzeciona i trzpień narzędzia
4. wsunąć trzpień narzędzia do gniazda

Demontaż narzędzia

1. odłączyć wiertarkę od sieci elektrycznej
2. odchylić osłonę ochronną bhp
3. z pomocą klina i młotka wybić trzpień narzędzia

Regulacja głębokości wiercenia

Głębokość wiercenia jest regulowana następująco: ustawić końcówkę wiertła możliwie jak najbliżej obrabianego przedmiotu. Poluzować śrubę zabezpieczającą i obracać skalą aż do wymaganej głębokości wiercenia. Następnie dokręć ponownie śrubę zabezpieczającą.

- 1) śruba nastawcza
- 2) strzałka
- 3) skala
- 4) obrabiany przedmiot
- 5) podkładka

15. Wykaz części

Wykaz części maszyny znajduje się na stronie nr 15 (Rysunek złożeniowy maszyny). W niniejszej instrukcji przedstawione są poszczególne części, które można zamówić w poniższy sposób.

W celu usprawnienia realizacji zamówienia, należy zawsze podawać następujące dane:

- A) model maszyny RPTB-16/2
- B) nr katalogowy maszyny
- C) rok produkcji oraz datę zakupu maszyny
- D) numer i nazwę podzespołu lub części wg pkt. 18, niniejszej instrukcji
- E) ilość sztuk zamawianej części

Części zamienne po uzgodnieniu zapewnia serwis dystrybutora : serwis@promapolska.pl

16. Akcesoria i dodatki

Akcesoria podstawowe – to wszystkie części i elementy, które mogą być zamontowane bezpośrednio w maszynie albo są dostarczane z maszyną (są wyszczególnione w rozdziale 1, Zawartość opakowania).

Akcesoria specjalne – to akcesoria dodatkowe, które można dokupić i są one wykazywane w aktualizowanym katalogu ofertowym. Katalog ten jest dostępny nieodpłatnie na zamówienie w naszych oddziałach. Ewentualnych konsultacji o sposobach korzystania z wyposażenia dodatkowego udziela nasz serwis.

17. Demontaż i likwidacja

Po zakończeniu okresu eksploatacji lub w przypadku gdyby remont urządzenia był nieekonomiczny maszynę należy zlikwidować.

Podczas demontażu urządzenia, muszą być przestrzegane aktualnie obowiązujące przepisy bezpieczeństwa, które gwarantują bezpieczne wykonanie wszystkich prac.

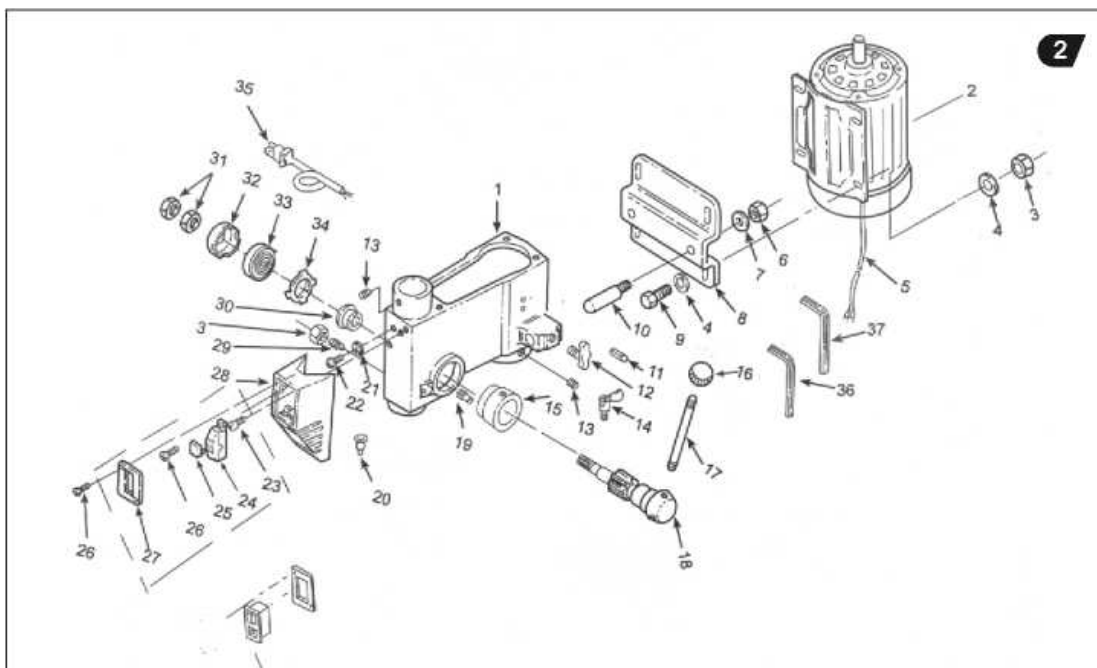
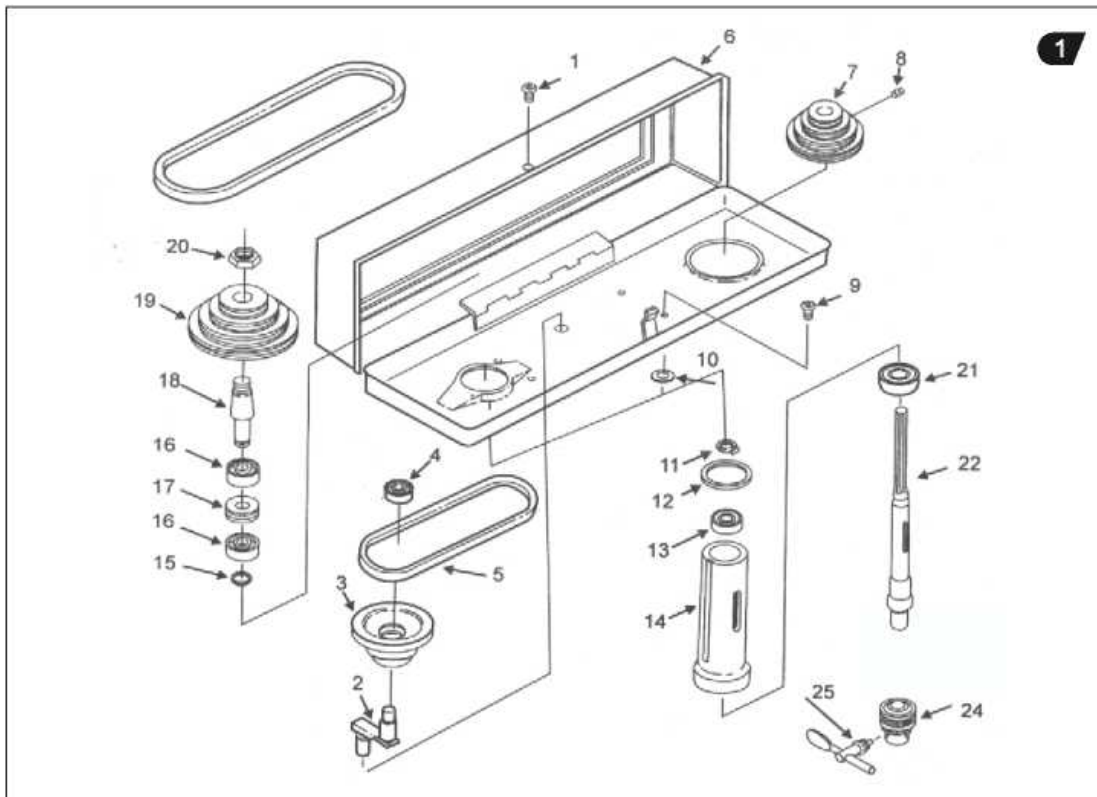
Elementy metalowe likwiduje się tak, że po demontażu należy posortować je według rodzaju metali użytych do ich produkcji i oddać organizacjom zajmującym się zbieraniem surowców wtórnych.

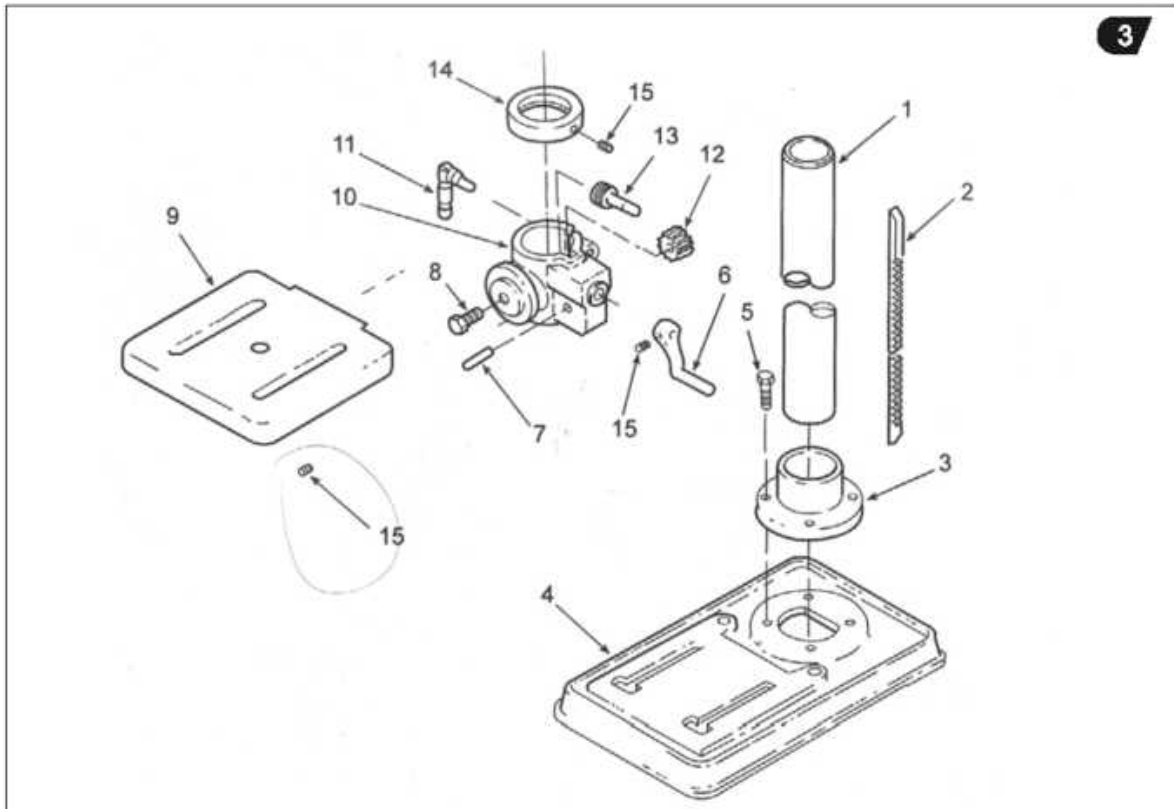
Elementy z tworzyw sztucznych i gumy, które nie podlegają rozkładowi w sposób naturalny, powinny zostać posortowane i oddane organizacjom, które zajmują się zbieraniem tych surowców wtórnych.

Części układu elektrycznego należy przekazać organizacjom zajmujących się zbiorem odpadów elektrycznych.

UWAGA: Z uwagi na ochronę środowiska naturalnego zabrania się likwidacji części z tworzyw sztucznych i gumy poprzez ich palenie !

18. Rysunek złożeniowy

19. Przepisy bezpieczeństwa

1.1 Ogólne przepisy bezpieczeństwa

- A.** Niniejsza maszyna wyposażona jest w elementy bezpieczeństwa, które chronią maszynę, jak również zapewniają jej bezpieczną obsługę. Zabezpieczenia te nie są jednak w stanie zagwarantować osobie obsługującej maszynę całkowitego bezpieczeństwa, dlatego też przed rozpoczęciem pracy należy uważnie przeczytać niniejszy rozdział i zrozumieć go. Osoba obsługująca maszynę powinna wziąć pod uwagę także pozostałe aspekty niebezpieczeństwa, które odnosić się mogą do otaczających warunków oraz obrabianego materiału.
- B.** Niniejsze przepisy zawierają 3 kategorie informacji ostrzegawczych.

Niebezpieczeństwo – Ostrzeżenie – Przestroga

Ich znaczenie jest następujące:

NIEBEZPIECZEŃSTWO

Niestosowanie się do niniejszych instrukcji może spowodować utratę życia.

OSTRZEŻENIE

Niestosowanie się do niniejszych instrukcji może przyczynić się do poważnego zranienia ciała lub znacznego uszkodzenia maszyny.

PRZESTROGA

(wezwanie do zachowanie ostrożności)

Niestosowanie się do niniejszych instrukcji może spowodować drobne zranienia ciała lub uszkodzenie maszyny.

- C. Należy bezwzględnie przestrzegać przepisów bezpieczeństwa, o których informują tabliczki umieszczone na maszynie. W przypadku uszkodzenia tabliczki lub jej nieczytelności należy skontaktować się producentem.
- D. Nie należy uruchamiać maszyny bez uprzedniego zapoznania się ze wszystkimi dołączonymi do maszyny instrukcjami (obsługa, konserwacja, regulacja, programowanie, itp.) oraz zrozumienia wszystkich funkcji i sposobu postępowania.

1.2 Podstawowe przepisy bezpieczeństwa

1) NIEBEZPIECZEŃSTWO

- Groźba niebezpieczeństwa ze strony urządzeń pod wysokim napięciem, elektrycznego panelu sterowania, transformatorów, silników i listew zaciskowych, opatrzonych tabliczkami bezpieczeństwa. W żadnym przypadku nie należy ich dotykać.
- Przed podłączeniem maszyny do sieci elektrycznej należy upewnić się czy wszystkie osłony zabezpieczające zostały zamontowane. W razie potrzeby otwarcia osłony, należy wyłączyć zasilanie wyłącznikiem głównym i zamknąć go.
- Nie podłączać maszyny do sieci elektrycznej, jeżeli osłony zabezpieczające są otwarte.

2) OSTRZEŻENIE

- Należy zapamiętać położenie wyłącznika bezpieczeństwa, aby w każdej chwili można było go użyć.
- Aby zapobiec niewłaściwej obsłudze, przed uruchomieniem maszyny należy zapoznać się z rozmieszczeniem wszystkich wyłączników.
- Należy uważać, aby podczas pracy maszyny przypadkowo nie nacisnąć jakiegokolwiek wyłącznika.
- Nigdy nie należy dotykać gołymi rękami bądź innym przedmiotem obracającego się elementu lub narzędzia.
- Należy uważać, aby do wałka nożowego nie dostały się palce osoby obsługującej.
- Przed opuszczeniem stanowiska pracy, należy wyłączyć maszynę naciskając przycisk znajdujący się na pulpicie sterującym i odłączyć przewód zasilający.
- Przed przystąpieniem do oczyszczenia maszyny lub jej zewnętrznego oprzyrządowania należy wyłączyć maszynę i zablokować wyłącznik główny poprzez wyjęcie wtyczki z gniazda i umieścić ją w miejscu widocznym dla osoby przeprowadzającej czyszczenie.
- Jeżeli maszynę obsługuje więcej niż jedna osoba, przed przystąpieniem do wykonywania kolejnych czynności należy zapoznać drugiego pracownika z zasadami postępowania.
- Nie należy usprawniać maszyny w sposób, który mógłby naruszyć bezpieczeństwo jej obsługi.
- W przypadku jakichkolwiek wątpliwości dotyczących prawidłowości działania lub obsługi maszyny, należy skontaktować się ze specjalistą.

3) PRZESTROGA - WEZWANIE DO ZACHOWANIA OSTROŻNOŚCI

- Nie zaniedbywać przeprowadzania regularnych inspekcji, o których mowa w instrukcji obsługi.
- Sprawdzać i upewniać się, że w pracy maszyny nie pojawiają się żadne zakłócenia lub nieprawidłowości w jej użytkowaniu.
- Po zakończeniu pracy maszynę należy doprowadzić do takiego stanu, aby była gotowa do prawidłowego podjęcia dalszych czynności.
- W przypadku zakłóceń w dostawie prądu elektrycznego, należy niezwłocznie wyłączyć główny wyłącznik.
- Nie należy poprawiać, zamazywać, zabrudzać ani usuwać tabliczek bezpieczeństwa. W przypadku nieczytelności tabliczki lub jej utraty należy skontaktować się z producentem / dystrybutorem, podając numer uszkodzonej tabliczki (numer umieszczony jest w jej prawym dolnym rogu). Nową tabliczkę należy umieścić na miejscu poprzedniej tabliczki.

1.3 Odzież ochronna a bezpieczeństwo

1) PRZESTROGA - WEZWANIE DO ZACHOWANIA OSTROŻNOŚCI

- Długie włosy należy upiąć z tyłu głowy – w przeciwnym razie mogą zostać uchwycone przez maszynę.
- Zaleca się używanie środków ochrony osobistej wyłącznie ze znakiem „CE”.
- Należy stosować środki ochrony osobistej zapewniające bezpieczeństwo pracy (okulary ochronne, obuwie ochronne, itp.).
- Należy stosować kask ochronny, jeżeli na stanowisku pracy nad głową osoby obsługującej maszynę znajdują się jakiegokolwiek przeszkody.
- Zawsze używać okularów ochronnych i maski pyłowej, jeżeli podczas obróbki materiałów unosi się pył.
- Zawsze należy nosić obuwie ochronne z wkładkami stalowymi i podeszwą olejoodporną.
- Nigdy nie należy nosić luźnej odzieży roboczej.
- Guziki oraz haftki przy rękawach odzieży roboczej zawsze należy mieć zapięte – zapobiegnie to niebezpieczeństwu uchwycenia luźnych części odzieży przez mechanizm napędowy lub obracające się części maszyny.
- Należy uważać, aby krawat lub inne luźne części odzieży, nie zostały wkręczone w mechanizm napędowy maszyny.
- Przy mocowaniu i zdejmowaniu elementów obrabianych oraz narzędzi, a także przy wsuwaniu wiórów ze stanowiska pracy należy używać właściwych narzędzi, chroniąc dłonie przed zranieniem, do którego może dojść w kontakcie z ostrymi krawędziami i elementami obrabianymi.
- Nie należy pracować na maszynie po spożyciu alkoholu lub zażyciu środków odurzających.
- Przy maszynie nie powinny pracować osoby mające zawroty głowy, mdłości czy osoby osłabione.

1.4 Przepisy bezpieczeństwa w trakcie obsługi maszyny

Przed uruchomieniem maszyny należy zapoznać się z jej instrukcją obsługi.

1) OSTRZEŻENIE

- Należy zamknąć wszelkie osłony zabezpieczające elementów sterowania i elektrycznych, aby zapobiec uszkodzeniu przez wióry.
- Należy sprawdzić, czy kable elektryczne nie są uszkodzone, aby w wyniku przebicia prądu elektrycznego nie doszło do porażenia (szok elektryczny).
- Należy regularnie sprawdzać, czy osłony zabezpieczające zostały poprawnie zamontowane i czy nie są uszkodzone. Uszkodzone osłony należy niezwłocznie naprawić lub wymienić.
- Nie należy uruchamiać maszyny przy otwartej osłonie zabezpieczającej.
- Nigdy nie należy usuwać wiórów gołymi rękami.
- Przed wymianą narzędzi należy zatrzymać wszystkie funkcje maszyny.
- Nie należy wycierać elementu obrabianego i usuwać wiórów gołymi rękami czy szmatką, jeżeli narzędzie jest w ruchu. W tym celu należy zatrzymać maszynę i użyć szczotki.
- Przy obrabianiu elementów, które przekraczają nasze możliwości zawsze należy korzystać z pomocy asystenta.
- Stanowisko pracy należy wyposażyć w środki ochrony przeciwpożarowej.

2) PRZESTROGA - WEZWANIE DO ZACHOWANIA OSTROŻNOŚCI

- Przed rozpoczęciem pracy na maszynie należy sprawdzić, czy pasy napędowe zostały prawidłowo napięte.
- Należy sprawdzić cały osprzęt maszyny, aby upewnić się czy jego śruby mocujące nie poluźniły się.
- Nie należy obsługiwać wyłączników i przycisków znajdujących się na pulpicie sterowniczym w rękawicach ochronnych – mogłoby dojść do niepoprawnego ich wyboru lub innych błędów.

- Przed uruchomieniem maszyny należy rozgrzać wrzeciono i wszystkie mechanizmy posuwowe.
- Należy sprawdzać, czy podczas obróbki elementów nie powstaje nadmierny hałas lub inne nienaturalne dźwięki.
- Nie należy dopuszczać do gromadzenia się wiórów w silosach lub workach urządzenia odpylającego.
- Po zakończeniu pracy na maszynie należy wyłączyć przycisk systemu sterującego, wyłącznik główny, a następnie wyłącznik zasilania głównego.

1.5 Przepisy bezpieczeństwa podczas mocowania elementów obrabianych

1) OSTRZEŻENIE

- Należy zawsze używać narzędzi przeznaczonych do danego typu pracy i odpowiadających specyfikacji maszyny.
- Należy niezwłocznie wymienić tepe narzędzia, gdyż są one częstą przyczyną urazów i uszkodzeń maszyny.
- Przed uruchomieniem wrzeciona należy upewnić się, że wszystkie części są prawidłowo zamontowane (zamocowane).
- Podczas pracy z narzędziami osadzonymi we wrzecionie (wale), nie należy przekraczać zalecanych prędkości obrotowych.
- Jeżeli wykorzystywane wyposażenie nie jest wyposażeniem zalecanym przez producenta, należy uzyskać od niego informacje dotyczące bezpiecznej (zalecanej) prędkości.